

Топ-теми:

- Арешт Єрмака
- Корупційна мафія Міндіча в Енергоатомі
- Напад Росії на Україну

НОВИНИ   КОНФЛІКТИ   ПОЗИЦІЯ   ДУМКА   ПОДІЇ   ВІЙНА   ВІДЕО   БЛОГИ

Головна   Статті   Позиція   Раніше   Як Україні повернути мільярди доларів, які були виведені за кордон корупціонерами та шахряями

Як Україні повернути мільярди доларів, які були виведені за кордон корупціонерами та шахряями

[Читати на руском](#)

Як Україні повернути мільярди доларів, які були виведені за кордон корупціонерами та шахряями

Повернення коштів, що були виведені з України через корупційні та шахрайські схеми, є одним із ключових завдань у сучасних умовах, оскільки це дозволить забезпечити фінансову підтримку для ЗСУ та української економіки. На жаль, у попередні роки ця робота була абсолютно провалена владою.

Журналістам видання [Mind](#) вдалося отримати інформацію стосовно іноземних юристичкій, які держава Україна визначила пріоритетними в процесі повернення коштів, протиправно виведених за її межі протягом останніх десятиліть. Редакція видання дізналася, як триває робота з цими юрисдикціями, та згадала найвідоміші кейси зі злочинного виведення грошей.

Хто сьогодні займається поверненням грошей в Україну?

Mind направив запит до Національного банку, одним із головних завдань якого є контроль над банківською системою країни та попередження випадків виведення грошей через непрозорі операції з банківськими рахунками. У запиті, серед іншого, стояли питання: «Яка сума грошей, за вашими даними, була виведена з України з 2010 року незаконними методами або схемами? Сьогодні, коли Україні вкрай потрібні гроші, чи розглядаєте ви повернення раніше виведених капіталів як джерело підтримки економіки у воєнний час? Чия підтримка для цього потрібна Україні?».

У регуляторі відповіли, що «зазначені питання не перебувають в компетенції Національного банку». І порадили звернутися до правоохоронних органів.

Міністерство юстиції також має бути активним учасником процесів повернення коштів: його роль у цих питаннях визначена Кабміном та регламентується державною [Стратегією з розшуку та повернення активів](#). Редакція надіслала відомству такі ж питання, як і до НБУ. «Вказані питання не належать до компетенції Міністерства юстиції України. Зверніться до правоохоронних органів», – повідомили Mind в Управлінні інформаційної політики Мініюсту.

У СБУ та Бюро економічної безпеки на відповідні запити Mind порадили звернутися до Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами (АРМА).

«Повернення коштів – це пріоритет діяльності та місія Агентства, особливо під час війни. Аналіз діяльності за попередні періоди свідчить про те, що були відсутні ініціативи і, як наслідок, прийняті механізми щодо врегулювання порушеного питання», – відповів Mind заступник голови АРМА Станіслав Петров.

Нагадаємо, АРМА було створене 2016 року. До цього протидія відмиванню корупційних коштів належала до компетенції Національного Бюро Інтерполу, СБУ та інших державних органів.

Тепер перед АРМА стоїть ще одне завдання – отримання компенсації з заморожених російських активів. «У 2024 році АРМА долучилась до Операції OSCAR, започаткованої Європоллом спільно з державами-членами ЄС, Євроюстом і Frontex для підтримки фінансових розслідувань держав-членів ЄС щодо злочинних активів, що належать фізичним та юридичним особам, підданим санкціям у зв'язку з російським вторгненням в Україну», – уточнив Станіслав Петров.

Окрім АРМА, є принаймні ще одна державна структура, яка опікується поверненням активів. Це Фонд гарантування вкладів. Більшість банків, які брали участь у виведенні великих сум, збанкрутували у 2014–2017 роках. «Робота Фонду щодо повернення коштів, виведених за кордон з банків, триває на досудових та судових етапах у відповідних юрисдикціях», – повідомили Mind у ФГВ.

За словами представників Фонду, механізм повернення коштів передбачає, серед іншого, направлення до урядових структур, судових та інших правоохоронних органів іноземних держав відповідних звернень, позовів та заяв. Кошти у таких випадках, як правило, мають бути повернені на підставі відповідного рішення іноземного суду. «Для цього Фонд залучає іноземних фахівців у галузі права відповідної країни для представництва його інтересів. Підтримка відповідних іноземних правоохоронних органів (органи юстиції, суди, прокуратура) сприяла би швидшому поверненню незаконно виведених коштів», – додали у відомстві.

Хто виводив закордон українські гроші?

Один із найісторичіш кейсів – сумнозвісна історія колишнього прем'єр-міністра України Павла Лазаренка. Нагадаємо, що «справа Лазаренка» гриміла наприкінці 1990-х, тобто більш ніж 25 років тому. Майже \$200 млн були виведені до США через різні здирницькі схеми, включаючи рекет. У 1999 році Лазаренко був затриманий владою США за звинуваченнями у вимаганні та шахрайстві та заарештований. Його не повернули до України через відсутність договорів про екстрадицію.

2011 року колишній голова Нацбюро Інтерполу Кирило Куликов заявив, що *Україна ніколи не зможе повернути гроші Павла Лазаренка*, адже кошти, заарештовані в США, стають надбатоком американського бюджету. У 2016 році видання New York Times повідомило, що Павло Лазаренко не лише прагне отримати політичний притулок у Штатах, але й *сподівається отримати назад «свої» статки*. Аж ось влітку 2024 року Міністерство юстиції США повідомило, що *намагається конфіскувати на користь України \$200 млн Лазаренка*.

Інша «срязкова справа» – так звані «*вишки Бойка*». Корупційна схема, реалізована 2011 року за активної участі Юрія Бойка, міністра енергетики України з команди президента Віктора Януковича, полягала у заволодінні \$460 млн державних коштів через підставні британські компанії під виглядом закупівлі вишок для нафто- та газодобування.

Загалом збиток, завданий українському бюджету безпосередньо Віктором Януковичем та його оточенням, оцінюється у майже \$70 млрд. Зокрема, у справі колишнього міністра доходів та зборів часів Януковича – Олександра Клименка – фігурує сума у \$12 млрд, виведених за кордон через австрійські та кіпрські банки.

Власники ПриватБанку напередодні націоналізації установи у 2016 році, за офіційними відомостями, завдали держбюджету України збитків на \$5,5 млрд – таку суму *озвучила у своєму звіті аудиторська агенція Kroll*. Гроші виводилися до Швейцарії та США. А власники та топменеджери іншого великого банку – «Родовів» – вивели з України до Латвії, Кіпру та інших країн майже \$3,2 млрд.

Також великого розголосу відносно нещодавно набула схема завищення вартості електроенергії, відома як «Роттердам+» – збитки від неї оцінюються у \$1,7 млрд. Гроші проходили через кіпрські та нідерландські рахунки.

Серед інших резонансних кейсів виведення грошей за межі України варто згадати діяльність Сергія Курченка, оточення якого через схеми в енергетиці вивело близько \$2 млрд, розкрадання на державних підприємствах «Укрспирт» (майже \$200 млн), непрозорі закупівлі та інші оборудки в «Укравтодорі» (\$500 млн), «Нафтогазі» (\$1 млрд), Київському метрополітені (\$30 млн), схеми з неправомірним відведенням земель у Києві (\$200 млн).

За згаданими справами Україна втратила близько \$97 млрд. І це лише частина українських грошей, виведених за часів незалежності. Серед країн, до яких вони потрапили – США, Велика Британія та інші держави, які зараз є активними партнерами України у протистоянні російській агресії. Тож цілком логічним виглядає сподівання на допомогу влади цих країн, зокрема й у поверненні коштів, втрачених свого часу українською економікою.

Що потрібно для повернення вкрадених з України грошей?

Для повернення активів необхідно отримати рішення суду країни, в якій ці активи перебувають. «Це спільне завдання органів влади, щоб допомогти АРМА виконати рішення суду та повернути кошти в Україну для підтримки економіки під час воєнного стану. Проблема в тому, що ми не є членами Євросоюзу і наше правосуддя не імплементаовано з правосуддям ЄС та інших країн», – пояснює Станіслав Петров.

Як стало відомо Mind, за останні п'ять місяців АРМА уклало міжвідомчі угоди щодо розшуку та управління активами з Мальтою (Бюро з розшуку та повернення активів), Казахстаном (Державна агенція з управління повернутими активами), Молдовою (Національний антикорупційний центр), Румунією (Національне агентство з управління арештованими активами), Федерацією Боснія і Герцеговина (Федеральне агентство з управління арештованим майном).

За словами Станіслава Петрова, такі ж проекти міжвідомчих угод з Францією, Данією, Естонією, Албанією, Італією, Хорватією, Північною Македонією, Бельгією та Фінляндією наразі знаходяться на опрацюванні. Додатково до 12 країн надіслано проекти угод щодо взаємодії, серед них: Велика Британія, Канада, Німеччина, США та Японія.

«Триває співпраця з 88 країнами та міжнародними організаціями у сфері виявлення та розшуку активів. За результатами здійсненого аналізу, порівняння кількісних показників з виявлення та розшуку активів за кордоном, визначені пріоритетні юрисдикції для покращення доступу до інформації, напрацювання механізмів повернення активів», – розповіли Mind в АРМА. До таких юрисдикцій належать Велика Британія, Іспанія, Франція, Швейцарія, США, Латвія, Чехія та Польща.

Над поверненням коштів працює і Фонд гарантування вкладів, який очолює процес з повернення до України грошей, виведених з банків-банкрутів. «Фонд супроводжує відповідні позасудові, досудові та судові провадження у багатьох юрисдикціях, зокрема, у США, Великобританії, Швейцарії, Ліхтенштейні, на Кіпрі», – розповіли Mind у ФГВ.

Зазначимо, що ніхто не згадує таку юрисдикцію, як Австрія, хоча австрійські банки були учасниками багатьох фінансових схем по виведенню грошей з України.

Як часто у світі повертаються «корупційні» гроші?

Це залежить від юрисдикції та політичної волі влади тієї країни, яка прагне їх повернути. Вочевидь великим фінансовим центрам, таким як США або Велика Британія, які мають багато важелів впливу, це дається простіше, ніж іншим країнам.

«Корупційні кошти повертаються тільки після міжнародного розслідування та рішення суду. До цього потрібно ще знайти, де конкретно ці кошти «висять», заморозити їх, а це вже сам по собі величезний набір проблем. Наприклад, у Нігерії і в Мексиці були випадки повернення активів, які викарв один з президентів. Але навіть за рішеннями суду злочинність шляху отримання коштів, які підлягають поверненню, визнається не більше ніж у 50% випадків», – каже Ярослав Ломакін, керуючий партнер британської компанії Honest&Bright, яка понад 20 років спеціалізується на міжнародному фінансовому консалтингу.

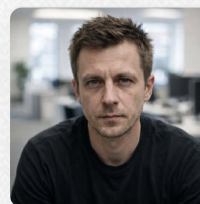
У 2014 році Велика Британія обіцяла допомогати повернути в Україну гроші, вкрадені оточенням Віктора Януковича. Таку ж допомогу обіцяли США, і частину грошей дійсно було повернуто.

Відтак можна зробити висновок, що політична воля союзників України – США та Великої Британії – є вирішальним аргументом у питаннях повернення коштів в Україну. Проте для цього українська сторона має теж працювати – колективно та послідовно, а не «перекидати» проблему з відомства на відомство.

Автор: [Маргарита Яковлева](#)

Джерело: [Mind](#)

Теги: [Янукович Віктор](#) [Янукович Віктор](#) [Янукович](#) [Клименко Олександр](#) [Бойко Юрій](#) [Куликов Кирило](#) [Лазаренко Павел](#) [OSCAR](#) [Петров Станіслав](#) [АРМА](#) [Україна](#) [Україна](#) [Мішленічичи](#) [Шахраї](#) [корупціонери](#) [корупціонери](#) [Корупція](#) [Корупція](#)

Сергій Климчук
ОГЛЯДАЧ КРИМІНАЛЬНИХ НОВИН

🕒 01 жовтня 2024 р., 21:49   📖 Перегляди: 2600   💬 Коментарі: 0

🖨 Роздрукувати   ✉ Надіслати товаришу

Коментарі:

comments powered by Disqus

Головна Про нас Статті Архів Закони Контакти	Новини Рейдерство Корупція Економіка Новини світу	Конфлікти Політика Корпоративні конфлікти Кримінал	Позиція Коментарі Різне	Думка Політика Економіка	Події	Війна Відео Блоги
--	--	--	--------------------------------------	---------------------------------------	--------------	--

2013-2026 © АНТИКОР — національний антикорупційний портал
Реклама на сайті • Наші партнери
Політика конфіденційності

Використання матеріалів сайту дозволено лише за наявності активного гіперпосилання на джерело. Усі права на тексти, зображення, фотографії та відеоматеріали належать їх авторам.

Важливі новини

ЦЕНЗУРА   **ЯК ОБИЙТИ БЛОКУВАННЯ І ЧИТАТИ НАШ САЙТ**

Останні новини

- 17:55: «Чи не потече піл'ю з країни»: депутат розповів про розмову із Зеленським та питання про «Міндінгейт»
- 17:48: Дрони ЗСУ перерізають логістику РФ: окупанти терміново будують залізницю між Маріуполем та Волноватою
- 17:40: Кулемети, РЕБ та вертольоти: в Астані кортеж Путіна супроводжували військовою бронетехнікою
- 17:35: Україна вперше в історії матиме чотирьох тенісисток у третьому колі Roland Garros
- 17:29: На Донеччині загинув військовий із Ворзеля Віталій Соложеніцин
- Підписуйтесь на наш канал в Telegram. Оперативно про головне
- 17:24: «Mir працювати в Англії та Італії»: відомий іноземець пояснив, чому обрав збірку України замість європейських клубів
- 17:18: **Ситуація на фронті: від початку доби росіяни 61 раз атакували позиції Сил оборони**
- 17:12: Українські дрони влаштовують засідки біля аеродромів у Криму для знищення російської авіації, – FT
- 17:07: Земля під ПЦ Cube на Борщагівці: Кієврда готує «схему» для родини депутата Товм'ясна та співласника АТБ
- 17:02: Кронпринц Норвегії Гокон заявив про погіршення стану здоров'я своєї дружини Метте-Маріт
- 16:59: **«Шансів на порятунок не було»: деталі та реакція близьких на загибель блогера Vinkuncy у ДТП на Кіровоградщині**
- 16:55: WP: Адміністрація Трампа просуває створення банкомату у 250 доларів з його портретом
- 16:50: ДБР передало до суду третю справу щодо ескерівника Рівненського ТЦК: мова про збітки на 1 мільйон гривень
- 16:47: «В будів-який момент»: Шойгу озвучив чергові погрози щодо масованого удару по Києву
- 16:41: Брюссель проти Маска: ЄС планує обмежити доступ Starlink та Amazon до супутникових частот
- 16:36: Атака на танкери біля берегів Туреччини: два морські дрони не здетонували
- 16:30: Помилка у декларації не є «схемою»: суд скасував претензії митниці до імпортера батарей на 427 тисяч гривень
- 16:25: **Російські війська обстріляли Сумщину: загинуло двоє цивільних, які їхали на скутері**
- 16:20: Рада ЄС схвалила виділення Україні сьомого траншу на 2,8 мільярда євро в межах Ukraine Facility
- 16:16: Нові дані у справі iGaming-мерчантів: фігурантів розслідувань помітили у Монако
- 16:12: Загострення на кордоні: Ізраїльська авіація завдала удару по житловому району на півдні Лівану
- 16:06: Міністр оборони Федоров презентує нардепам проєкт реформи служби в ЗСУ, – ЗМІ

Теги новин

COVID-19 агресія Росії Атака **Війна**

Война ВСУ Вторження
Доналд Трамп Донбасс дтп Зеленский ЗСУ Київ коронавірус Корупція

Напад Росії на Україну Нападение
Росії на Україну окупанти окупати Порошенко Путин Росія

Россия сев США Україна
Україна ЧП Епідемія коронавіруса

Наші опитування

Чи вірите ви, що Доналд Трамп зможе зупинити війну між Росією та Україною?

Так, повністю зможе

Частково зможе, але не відразу

Ні, не зможе

Це залежить від дій інших сторін

Важко відповісти

Голосувати

Показати результати опитування
Показати всі опитування на сайті